

ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК НА СУЧАСНУ СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

Прилуцька Ю.С., Александров В.В.
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

В роботі розглянуто питання впливу транснаціональних корпорацій (далі ТНК) на світову економіку. З кожним роком ТНК розширюють свої кордони та все більше впливають на світовий розподіл благ. Їх енергійна діяльність у сфері виробництва, інвестицій та торгівлі дозволяє їм виступати «міжнародним арбітром», який регулює процес виробництва та розподілу благ та послуг. Експерти ООН вважають, що дані корпорації впливають на економічну інтеграцію у світі.

У розвитку ТНК на міжнародній арені є як позитивні переваги, так і негативні. Серед позитивних потрібно виділити такі як: - працівники та роздрібнені торговці, які взаємодіють з підприємствами ТНК, а також місцева влада, яка отримує податки, мають більше, ніж національні інвестори; - залучення іноземного капіталу сприяє зниженню безробіття; - зміцнюються зовнішньоторговельні позиції країни за рахунок конкурентоспроможної продукції, яка орієнтована значною мірою на експорт; - діяльність ТНК змушує представників приймаючої країни вносити корективи до технологічного процесу та у реалізацію трудових відносин; - корпорації виділяють значну частину прибутку на навчання та перепідготовку кадрів; - ТНК приділяють значну увагу якості продукції, її дизайну та стилю; - сприяють використанню закордонних практик ведення бізнесу.

Однак потрібно додати, що у світовій економіці присутні також негативні наслідки існування ТНК. Серед них науковці виділяють: - значний вплив ТНК на реалізацію політики та становлення влади у тих країнах, де вони здійснюють свою діяльність; - порушення законодавства країн перебування шляхом приховання прибутку від оподаткування; - монопольна діяльність, яка обумовлює встановлення необґрунтованих цін та диктат умов необхідних ТНК; - тиск на уряд та його конфронтація; - великим ТНК не завжди вигідно випускати на ринок інноваційні розробки інших компаній (ТНК купують такі патенти, але не просувають їх).

У висновку необхідно сказати, що динаміка та тенденція ТНК у світі підтверджують те, що продовжується процес транснаціоналізації економік окремих країн та світу. З одного боку, статичні вигоди перебивають політичні небезпеки, тому приймаючі країни допускають ТНК на національний ринок. А з іншого, ТНК – «двигуни світової економіки». Розвиток економіки країни дедалі більшою мірою визначає успішність даних компаній, які мають вплив на міжнародну конкурентоздатність, поділ праці, рівень інтегрованості та, загалом, добробут країни.